Civillietas Nr.C28190216
Nr.C0144-17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2017.gada 20.aprīlī

Jēkabpils rajona tiesa,
tiesnese L.Baltmane-Zepa
ar tiesas sēdes sekretāri V.Drozdi,
piedaloties prasītājas pilnvarotajai pārstāvei zvērinātai advokātei A.Auziņai un atbildētājas pilnvarotajam pārstāvim /pers.A/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu SIA "JM Koks" prasībā pret SIA "Arčers Auto" par darījuma apstrīdēšanu.

Aprakstošā daļa

SIA "JM Koks" 2016.gada 15.janvārī iesniegusi Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā prasību pret SIA "Arčers Auto" par darījuma apstrīdēšanu; civillieta saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.[1] panta nosacījumiem nosūtīta izskatīšanai Jēkabpils rajona tiesai.

Prasības pieteikumā un tā 2016.gada 24.oktobrī iesniegtajos papildinājumos norādīts, ka 2015.gada 27.novembrī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesnese, izskatot SIA "Arčers Auto" pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, pieņēmusi lēmumu lietā Nr.3-12/5902l. Atbildētāja 2015.gada 30.oktobrī iesniegusi pieteikumu pret prasītāju par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā. Pieteikumu atbildētāja pamatojusi ar prasītājas saistību saskaņā ar atbildētājas 2015.gada 21.maija preču piegādes pavadzīmi Nr.15-VT-0877-1023, kuras saistību izpildes termiņš galvenā parāda summai 2039,68 EUR ir 2015.gada 19.jūnijs. Atbildētājas aprēķinātais līgumsods ir 203,97 EUR, izdevumi par pieteikuma iesniegšanu - valsts nodeva 44,87 EUR, ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi - 7,47 EUR, kopējā atbildētājas pieteikumā norādītā piedzenamā summa ir 2295,99 EUR.

Par pieteikumā norādīto saistību prasītājai 2015.gada 3.novembrī nosūtīts brīdinājums Nr.62515316 par maksājuma saistības piespiedu izpildīšanu, tiesa saņēmusi pasta pakalpojuma sniedzēja paziņojumu, ka brīdinājums 2015.gada 6.novembrī izsniegts parādniecei.

Lēmumā konstatēts, ka likumā noteiktajā termiņā nav sniegti iebildumi, kā arī nav saņemts paziņojums par parāda samaksu, kā rezultātā nolemts nodot piespiedu izpildei maksājumu saistību, kur par parādnieku atzīta prasītāja, no kuras par labu pieteicējai (atbildētājai civillietā) piedzenami 2243,65 EUR, kā arī tiesas izdevumi 52,34 EUR - pavisam kopā 2295,99 EUR.

Lēmums nav pārsūdzams, bet prasījumu triju mēnešu laikā no lēmuma noraksta nosūtīšanas dienas parādnieks var apstrīdēt Civilprocesa likuma 406.[10] pantā noteiktajā kārtībā, ceļot prasību pret kreditoru.

Atbilstoši minētajam prasītāja ceļ prasību pret atbildētāju par tās pieteikumā par saistības piespiedu izpildīšanu norādītā darījuma apstrīdēšanu.

Prasītāja nav slēgusi darījumu ar atbildētāju, kura rezultātā būtu piegādātas vai no atbildētājas puses pieņemtas preces saskaņā ar atbildētāja 2015.gada 30.oktobra preču piegādes pavadzīmi Nr.15-VT-0877-1023 par precēm summā 2039,68 EUR un saistību izpildes termiņu 2015.gada 19.jūnijs. Prasītāja nav parakstījusi tādu dokumentu (līgumu, preču piegādes pavadzīmi u. tml.), kas apliecinātu norādīto preču piegādi un radītu tai maksājuma saistību pret atbildētāju.

Sakarā ar prasītājas valdes locekļa /pers. C/ prombūtni prasītāja, lai gan saņēma 2015.gada 2.novlembra tiesas paziņojumu, tomēr neiesniedza tiesas noteiktajā termiņā iebildumus, bet izdarīja to dažas dienas vēlāk - 2015.gada 27.novembrī.

Neesošs darījums nepieļāva atbildētājai iesniegt pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā.

Lai darījums starp atbildētāju kā komersantu, kas piegādā preci un prasītāju, kā komersantu, kas saņem preci, būtu spēkā, tam jābūt tiesiski noslēgtam. Civillikuma 1403.pants noteic, ka tiesisks darījums ir atļautā kārtā izdarīta darbība tiesisku attiecību nodibināšanai, pārgrozīšanai vai izbeigšanai. Atbilstoši Civillikuma 1404.panta regulējumam darījuma tiesiskumu nosaka tā dalībnieki, priekšmets, gribas izteikums, sastāvdaļas un forma. Civillikuma 1405.pants paredz, ka darījuma tiesiskajam spēkam nepieciešams, lai to būtu slēguši dalībnieki, kam piemīt tiesību spēja un rīcības spēja. Īstenojot juridiskas personas pārstāvību, vērā ņemams, ka personas pārstāvības realizācijai tiek izmantots pilnvarojums. Tas attiecīgi, ievērojot, ka prasītāja ir komercsabiedrība, saskaņā ar Komerclikuma 221.pantu ir sabiedrību pārstāvošā valde vai valdes pilnvarots pilnvarnieks, kura rīcību pilnvaras devējs apņēmies atzīt sev par saistošu - atbilstoši Civillikuma 2289.panta regulējumam.

2015.gada 30.oktobrī prasītājas vienīgais valdes loceklis bija /pers. C/. No prasītājas valdes puses atsevišķa pilnvara darījumu slēgšanai vai preču saņemšanai attiecībā ar atbildētāju citai personai nav izsniegta.

Civillikuma 1473.pants noteic, ka tiesiska darījuma forma atkarājas no lietas dalībnieku ieskata, izņemot likumā tieši norādītus gadījumus. Civillikuma 1482.pants noteic, ka darījumi jāizteic rakstiski vai nu pēc likuma, vai pēc dalībnieku labprātīgas vienošanās. Ievērojot, ka atbilstoši likuma "Par grāmatvedību" 2. un 7.pantam divu komersantu starpā noslēgts darījums, pievienojot attaisnojuma dokumentus, atspoguļojams to grāmatvedībā, tad attiecīgajam darījumam bija piemērojama rakstiska forma. Tāpat, ievērojot, ka saistības izpildes summā iekļauts arī prasījums par līgumsodu 203,97 EUR, atbilstoši Civillikuma 1717.pantam vienošanās par līgumsodu pievienojama līgumam - tātad rakstveidā. Pamatojoties uz Civillikuma 1476.pantu, kas noteic, ka darījuma formas neievērošana tajos gadījumos, kad formu prasa likums, vai kad līdzēji darījuši no tās atkarīgu sava darījuma spēku, padara pašu darījumu par spēkā neesošu, pieteikumā norādītais darījums atzīstams par spēkā neesošu.

Saskaņā ar Civillikuma 1591.pantu, ja ceļ prasību par divpusēja līguma izpildīšanu, prasītājam vai nu jāpiesola pienācīgs izpildījums, vai jāpierāda, ka viņš no savas puses līgumu jau izpildījis. Attiecīgi atbildētājai būtu jāpierāda, ka izpildījums veikts atbilstoši Civillikuma 1812.pantam un proti - saistības izpildījums spēkā tikai tad, ja to izdarījusi un saņēmusi īstā persona īstā vietā, īstā laikā un pienācīgā kārtā. Ja preces piegādi nav saņēmis prasītājas likumīgs vai pilnvarots pārstāvis, bet kāda cita persona, tad šāds izpildījums nav atzīstams par pienācīgu un nerada prasītājai pieteikumā norādītās saistību sekas.

Civillikuma 2391.pants noteic, ka nevienam nav tiesības netaisni iedzīvoties otram par ļaunu un uz tā rēķinu; kas no tam cietis zaudējumu, tas var prasīt, lai atdod viņam to, ar ko un par cik otrs iedzīvojies. Atbilstoši Civillikuma 1771. un 1779.pantam katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Ievērojot, ka lēmums par apstrīdētās saistības piespiedu izpildīšanu stājies spēkā nekavējoties ar izpildu dokumenta spēku, tad atbildētājai ir pienākums atdot prasītājai visus izpildes laikā saņemtos naudas līdzekļus un atlīdzināt arī visus ar apstrīdētā darījuma nodošanu piespiedu izpildi saistītos papildus izdevumus.

Prasītājas rīcībā nav dokumentu, kas būtu pievienojami lietā kā pierādījumi. Tāpat šādi pierādījumi nav atrodami Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas lietā Nr.3-12/5902. Vienīgā persona, kas var iesniegt pierādījumus savu prasījumu pamatotībai, ir atbildētāja, jo tā Civilprocesa likuma 50.[1] nodaļā noteiktajā kārtībā iesniegusi pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā.

Prasītāja lūdz tiesu atzīt par spēkā neesošu darījumu par summu 2039,68 EUR, ar ko pamatots 2015.gada 27.novembra Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas tiesnesa s lēmums lietā Nr.3-12/5902 par SIA „JM Koks", vienotais reģistrācijas Nr.40003525689, maksājuma saistības pret SIA "Arčers Auto", vienotais reģistrācijas Nr.40003597691, nodošanu piespiedu izpildīšanai; noteikt pienākumu atbildētājai atdot un no atbildētājas piedzīt zaudējumus 2857,70 EUR apmērā, tajā skaitā, nepamatoti piedzītā parāda summa 2295,99 EUR un sprieduma izpildes izdevumi 561,71 EUR apmērā. Turklāt prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas tiesāšanās izdevumus 381,79 EUR apmērā, tajā skaitā, valsts nodeva par pieteikuma iesniegšanu 305,95 EUR, valsts nodeva par prasības nodrošinājumu 71,14 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumu 4,70 EUR apmērā, kā arī piedzīt ar lietas vešanu saistītos izdevumus.

Prasība pamatota ar likuma Civillikuma 1403., 1404., 1405., 1473., 1476., 1482., 1591., 1717., 1771., 1779., 1812. un 2391.pantu, Komerclikuma 221.pantu, likuma "Par grāmatvedību" 7.pantu.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumu tiesā nav iesniegusi.

Prasītājas pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte A.Auziņa tiesas sēdē prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem motīviem, papildus paskaidrojot, ka prasītāja nekad netika pilnvarojusi /pers. E/ noslēgt līgumus prasītājas vārdā un saņemt preces. Prasītāja preces nav saņēmusi, kur tās palikušas, nav zināms. Turklāt uz līguma attēlotais zīmogs nav prasītājas zīmogs.

Atbildētāja pilnvarotais pārstāvis /pers.A/ paskaidroja, ka prasītājas pārstāvis /pers. C/ ir akceptējis darījumus, zinājis par tādiem, jo viņš un atbildētājas pārstāvis vairākas reizes sazinājušies. /pers. C/ solījis samaksāt par preci, taču tas nav izdarīts. Atbildētājas pārstāvis uzskata, ka /pers. E/ rīkojies prasītājas vārdā, prasītājai ir pienākums norēķināties ar atbildētāju par saņemtajām precēm.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausījusies pušu pārstāvju paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka prasītājas prasība pret atbildētāju ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 92.pantā ir noteikts, ka pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā. Civilprocesa likuma 97.panta pirmajā daļā noteikts, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērtējumiem.

Pierādīšanas mērķis ir noskaidrot tos patiesos, faktiskos apstākļus, uz kuru pamata tiesa, piemērojot tiesību normas jātaisa savs spriedums *(sk. V.Bukovskis. Civilprocesa mācības grāmata. Rīga, 1933, 333.lpp)*.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot zaudējumus.

Pirms prasīt līguma izpildi, vispirms jāpārbauda, vai tam nav kādi juridiski defekti *(sk. K.Torgāns. Saistību tiesības. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014, 60.lpp.)*, un tikai tiesiski noslēgts darījums rada tiesiskas sekas.

No lietas materiāliem ir redzams, ka 2015.gada 30.aprīlī starp SIA "Arčers Auto" un SIA "JM Koks" noslēgts pirkuma līgums Nr.MZ30042015, pārdevējam apņemoties pārdot noliktavā esošās preces, savukārt pircējam tās pērkot. SIA "JM Koks" vārdā šo līgumu parakstījis /pers. E/ *(lietas 68.-70.lapa)*, kurš, kā noskaidrots lietas izskatīšanas laikā, ir miris 2015.gada rudenī.

Pamatojoties uz līgumu, 2015.gada 30.aprīlī /pers. E/ pieņēmis preci 1181,11 EUR apmērā, preču pavadzīmē Nr.15-VT-0877 kā preču saņēmēja norādīta prasītāja *(lietas 72.lapa)*. Atbildētāja, ievērojot 2015.gada 14.maija preču pavadzīmi Nr.15-VT-1023, izsniegusi preci /pers. E/, kurš parakstījies saņēmējas – prasītājas – vārdā; piegādāta prece 858,57 EUR apmērā *(lietas 71.lapa)*.

A r 2015.gada 27.novembra Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesnese s lēmumu nolemts nodot piespiedu izpildīšanai maksājumu saistību, kur parādniece SIA "JM Koks" parādā pieteicējai naudas summu 2243,65 EUR, kā arī piedzīt tiesas izdevumus 52,34 EUR apmērā *(lietas 12.-13.lapa)*.

Prasītāja, izmantojot Civilprocesa likuma 406.[10] pantā noteiktās tiesības, cēlusi tiesā apvērsuma prasību, apstrīdot prasījumu un lūdzot piedzīt zaudējumus.

Lietā ir strīds par to, vai darījums starp prasītāju, kuras vārdā līgumā parakstījies /pers. E/, un atbildētāju, rada tiesiskas sekas.

Civillikuma 1404.pants noteic, ka katrā tiesiskā darījumā jāņem vērā dalībnieki, priekšmets, gribas izteikums, sastāvdaļas un forma. Lai darījumam būtu tiesīgs spēks, ir vajadzīgs, lai tā dalībniekiem būtu tiesībspēja un rīcībspēja šā darījuma taisīšanai; pretējā gadījumā darījums nav spēkā, kā tas norādīts Civillikuma 1405.pantā. Savukārt Civillikuma 1410.panta otrajā daļā noteikts, ka juridiskas personas taisa tiesiskos darījumus caur saviem likumīgiem pārstāvjiem.

Komerclikuma 221.panta pirmā daļa noteic, ka valde ir sabiedrības izpildinstitūcija, kura vada un pārstāv sabiedrību, un saskaņā ar minētā likuma 12.panta pirmo daļu ieraksti komercreģistrā ir spēkā attiecībā uz trešajām personām ar to izsludināšanas dienu.

No minētā izriet, ka darījumus prasītājas vārdā bija tiesīga parakstīt persona, kura bija sabiedrības likumīgs pārstāvis vai tam speciāli pilnvarota persona.

Pirkuma līguma 3.6.punkts noteic, ka pircēja pārstāvis šī līguma izpratnē ir persona, kas rīkojas pircēja vārdā, tajā skaitā, pārdevējs, darbu vadītājs, šoferis, ekspeditors, noliktavas pārzinis. Savukārt līguma 3.7.punkts noteic, ka pušu pārstāvji, kuri paraksta šo līgumu, apliecina, ka to atsevišķās pārstāvības tiesības ir reģistrētas Latvijas Republikas Komercreģistrā *(lietas 68.lapa)*.

Tiesa uzskata, ka lietas izskatīšanas laikā netika gūti pierādījumi tam, ka /pers. E/ bija tiesīgs slēgt prasītājas vārdā darījumus, jo kā to apliecina Uzņēmu reģistra 2017.gada 10.februārī izsniegtā izziņa, tad /pers. E/ nekad nav bijis prasītājas valdes loceklis *(lietas 73.-77.lapa)*, kuram būtu tiesības pārstāvēt prasītāju, tajā skaitā slēgt darījumus, un uz minēto 2017.gada 14.februāra tiesas sēdē norādīja arī prasītājas valdes loceklis /pers. C/.

Liecinieks /pers. J/ tiesas sēdē liecināja, ka /pers. E/ bijis persona, kas atbildējusi par tehniska rakstura jautājumiem uzņēmumā, taču liecinieks nepārbaudījis, vai /pers. E/ ir tiesīgs pārstāvēt prasītāju un slēgt darījumus tās vārdā. Noslēgtais līgums bijis pirmais savstarpējais darījums.

No minētā secināms, ka atbildētāja bez pamata tiesiski paļāvusies, ka /pers. E/ ir tiesīgs slēgt līgumus darba devēja vārdā, turklāt zinot, ka /pers. E/

uzņēmumā atbild tikai par tehniska rakstura jautājumiem uzņēmumiem. No prasītājas pilnvarotās pārstāves paskaidrojumiem izriet, ka /pers. E/ veicis traktorista pienākumus pie prasītājas.

No 2017.gada 6.aprīļa tiesas sēdē iesniegtā zīmoga nospieduma attēlojuma *(lietas 80.lapa)* redzams, ka pirkuma līgumā attēlots cits zīmoga nospiedums. Prasītājas pilnvarotā pārstāve paskaidroja, apstiprinot to ar prasītājas izsniegtu izziņu, ka prasītāja nekad nav izmantojusi zīmoga nospiedumu, kas attēlots konkrētajā pirkuma līgumā.

Atbildētājas pilnvarotais pārstāvis norādīja, ka konkrētajā gadījumā ņemami vērā Civillikuma noteikumi par neuzdoto lietvedību.

Pārstāvības būtība ir definēta Civillikuma 1515.pantā. Pārstāvība ir vienas personas (pārstāvja) atklāta darbība citas personas (pārstāvamā) vārdā, darbojoties uz likumā vai tiesiskajā

darījumā piešķirtas pārstāvības varas pamata un noslēdzot pārstāvamajam saistošus tiesiskos darījumus un izdarot gribas izteikumus. Pārstāvības vara ir pārstāvim piešķirts pilnvarojums izdarīt pārstāvamā vārdā tiesiskos darījumus, par kuru dalībnieku kļūst nevis pārstāvis pats, bet gan pārstāvamais *(sk. K.Balodis. Ievads civiltiesībās. Rīga: Apgāds Zvaigzne ABC, 2007, 276.-277.lpp.)*.

Pilnvarojuma līgums regulē pilnvarnieka un pilnvarotāja savstarpējās attiecības, kā arī noteic pilnvarnieka uzdevumus attiecībā pret trešajām personām *(Civillikuma 2289.pants)*, bet pilnvara dod pilnvarniekam tiesības stāties tiesiskās attiecībās ar trešajām personām un darboties kā pilnvarotāja vietniekam.

Civillikuma 1518.pants noteic, ka gadījumā, ja vietnieks pārkāpis viņam piešķirto varu vai ja viņam nemaz nav bijis vietnieka īpašību, tad otrs līdzējs var vērst savus prasījumus tikai pret viņu, ja vien atvietojamais nav vēlāk līgumu apstiprinājis.

Izvērtējot lietā esošos un tiesas sēdē pārbaudītos pierādījumus, tiesa negūst apstiprinājumu tam, ka prasītāja būtu pilnvarojusi /pers. E/ slēgt darījumus tās vārdā un ka prasītāja ar savām darbībām darījumu noslēgšanu ir apstiprinājusi.

To, ka prasītāja nebija pat informēta par noslēgto līgumu un preču pavadzīmēm, pierāda tas, ka prasītājas rīcībā nebija ne pirkuma līguma Nr.MTZ 30042015, ne preču piegādes dokumentu Nr.15-VT-1023, Nr.15-VT-0888; tie tiesā iesniegti tikai pēc tam, kad tiesa tos izprasīja no atbildētājas *(lietas 50., 65.lapa)*. Turklāt notikušie darījumi nav atspoguļoti arī prasītājas Pievienotās vērtības nodokļa deklarācijās *(lietas 58.-59., 60.-61.lapa)* par noteikto laika periodu, kas nozīmē, ka /pers. E/ nav šīs pavadzīmes iesniedzis prasītājas grāmatvedībā. Secīgi ir pamats secinājumam, ka nav pierādījumu arī faktam, ka prasītāja saņēmusi atbildētājas piegādātās preces.

Prasītāja notikušos darījumus nav apstiprinājusi ar samaksu, ko pierāda tas, ka atbildētāja 2015.gada 30.oktobrī vērsusies tiesā ar pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā *(lietas 12.-13.lapa),* kā arī tas, ka prasītāja cēlusi šo prasību pret atbildētāju.

Lietas materiālos neatrodas arī pierādījumi tam, kas pierādītu, ka piegādātā prece izmantota prasītājas vajadzībām, nav pierādījumu, ka tā vispār ir piegādāta prasītājai, jo prece izsniegta /pers. E/, nevis prasītājas pilnvarotajam pārstāvim. Tas vien, kā to liecināja /pers. J/, ka prece vesta uz prasītājas darbnīcām Madonas novadā, nepierāda, ka preču saņēmēja bija prasītāja, nevis /pers. E/.

Minētais nav pretrunā ar liecinieka /pers. J/ liecināto par to, ka viņš pēc darījuma noslēgšanas kontaktējies gan ar prasītājas valdes locekli /pers. C/, gan /pers. E/, solīta samaksa, taču pēc tam sākusies izvairīšanās. /pers. J/ sūtījis arī e-pasta vēstules prasītājas valdes loceklim /pers. C/ uz e-pasta adresi /elektroniskā pasta adrese/, saņēmis arī atbildes vēstuli ar norādi, ka to rakstījis valdes loceklis /pers. C/. Tomēr tiesas ieskatā arī minētais neapliecina, ka prasītāja pilnvarojusi /pers. E/ slēgt darījumu vai apstiprinājusi /pers. E/ noslēgto darījumu, jo prasītāja nav veikusi pietiekami aktīvas darbības, no kurām tiesa varētu secināt, ka tā akceptējusi /pers. E/ noslēgtos darījumus.

No minētā tiesa secina, ka darbība bez pārstāvības varas (..) nerada atvietojamai personai nekādas saistības un pēc vispārēja principa tiesiskie darījumi, kurus noslēgusi nepilnvarota persona, ir spēkā neesoši. Savukārt spēkā neesošs darījums nav saistošs nevienam *(sk. K.Balodis. Ievads civiltiesībās.- Rīga: Apgāds Zvaigzne ABC, 2007, 282.-283.lpp.)*. Tiesa ņem vērā arī to, ka darījumspējas neesamība ir tiesiskā darījuma absolūtas spēkā neesamības viens no svarīgākajiem Civillikumā norādītajiem pamatiem, šāda darījuma spēkā neesamību noteic likums *(sk. turpat, 186.lpp.)*.

Tiesas novērtējumā, ja līgumu juridiskas personas vārdā ir noslēgusi persona, kas nebija tās likumīgais pārstāvis, vai, citiem vārdiem, nebija persona, kas šīs juridiskās personas vārdā bija tiesīga nodibināt noteiktas tiesiskās attiecības ar otru darījuma dalībnieku, tad tāds līgums ir pretlikumīgs, proti, pretējs Civillikuma 1410.pantam, un tāds līgums saskaņā ar Civillikuma 1592.pantu tā dalībniekus nesaista.

Ievērojot norādīto, tiesa uzskata, ka darījums par summu 2039,68 EUR, ar ko pamatots 2015.gada 27.novembra Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas tiesneses lēmums lietā Nr.3-12/5902 par SIA "JM Koks" maksājuma saistības pret SIA "Arčers Auto" nodošanu piespiedu izpildei, atzīstams par spēkā neesošu no tā noslēgšanas dienas.

Prasītāja lūgusi noteikt pienākumu atbildētājai atdot un piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai visus 2015.gada 27.novembra Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas tiesnese s lēmuma lietā Nr.3-12/5902 izpildes ietvaros saņemtos naudas līdzekļus faktiskajā apmērā: nepamatoti piedzīto parādu 2295,99 EUR un sprieduma izpildes izdevumus 561,71 EUR.

Civillikuma 2389.pants noteic, ka, ja kādam ir bez jebkāda pamata kāds priekšmets no otra mantas, tad to var no viņa atprasīt. Attiecībā uz šādu atprasījumu nav nekādas nozīmes, vai tāda priekšmeta iegūšanai nav bijis pamata no paša sākuma, jeb vai pamats, kas agrāk ir bijis, vēlāk atkritis.

Civillikuma 2389.pants piemērojams, ja izpildījums izdarīts uz spēkā neesoša darījuma pamata vai vispār bez jebkādas izpildījuma devēja un izpildījuma saņēmēja vienošanās par tiesisko attiecību nodibināšanu, kā arī, ja atprasījuma priekšmets ir nonācis atbildētāja mantā nevis ar prasītāja dotu izpildījumu, bet citādā veidā, respektīvi, situācijā, kad nepastāv tiesisks pamats, kas atbildētājam radītu tiesību iegūt un paturēt viņa mantā nonākušu lietu *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2005.gada 20.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-246, 2007.gada 14.februāra spriedumu lietā Nr.SKC-66, 2013.gada 5.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKC-121 6.punktu)*.

Lietā nav strīda par to, ka prasītāja, ievērojot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneses lēmumu, samaksājusi atbildētājai naudas summu 2295,99 EUR apmērā, samaksājot arī lēmuma izpildes izdevumus 561,71 EUR apmērā *(lietas 52., 53., 54., 55.lapa)*.

Tā kā tiesa konstatēja, ka naudas līdzekļi ir nonākuši atbildētājas mantā uz spēkā neesoša darījuma pamata, tad tie ir piedzenami no atbildētājas par labu prasītājai.

Apmierinot prasību, atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai no atbildētājas par labu prasītājai tiesa piesprież visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja, ceļot prasību tiesā, samaksājusi valsts nodevu 305,95 EUR *(lietas 8.lapa)* apmērā. Prasītāja samaksājusi arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR *(lietas 9.lapa)* apmērā, kas atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi. Arī šie izdevumi piedzenami no atbildētājas par labu prasītājai. Savukārt prasītājas nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,71 EUR apmērā piedzenami no atbildētājas par labu valstij atbilstoši Civilprocesa likuma 42.pantam.

Tomēr no atbildētājas nav piedzenama prasītājas samaksātā valsts nodeva par pieteikumu par prasības nodrošināšanu 71,14 EUR apmērā *(lietas 11.lapa)*, jo šis prasītājas iesniegtais pieteikums ir noraidīts *(lietas 24.-28.lapa)*, un šīs valsts nodevas piedziņa būtu pretrunā Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas jēgai.

Prasītāja lūdz atlīdzināt arī ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai, kas ir Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas

1.punktā noteiktie izdevumi un kas saskaņā ar minētā panta otro daļu piespriežami no atbildētājas. Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka atlīdzināmi izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 EUR, to faktiskajā apmērā, taču ne vairāk par 30 % no prasījumu apmierinātās daļas.

Prasītāju tiesas sēdēs uz pilnvaras *(lietas 48.lapa)* un ordera *(lietas 47.lapa)* pamata pārstāvēja zvērināta advokāte A.Auziņa. Advokāta palīdzībai samaksāta nauda summa 242 EUR apmērā *(lietas 56., 57.lapa)* un naudas summa 266,20 EUR apmērā *(lietas 82., 83.lapa)*. Ievērojot to, ka ar šo spriedumu tiek apmierināta prasība par 2857,70 EUR piedziņu, tad no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenami izdevumi advokāta palīdzības samaksai 508,20 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājai nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 195., 204.[1] pantu tiesa

nosprieda

SIA "JM Koks" prasību pret SIA "Arčers Auto" par darījuma apstrīdēšanu apmierināt.

Atzīt par spēkā neesošu darījumu no tā noslēgšanas dienas par summu 2039,68 EUR, ar ko pamatots 2015.gada 27.novembra Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas tiesneses lēmums lietā Nr.3-12/5902 par SIA "JM Koks", vienotais reģistrācijas Nr.40003525689, maksājuma saistības pret SIA "Arčers Auto", vienotais reģistrācijas Nr.40003597691, nodošanu piespiedu izpildei.

Noteikt pienākumu SIA "Arčers Auto", vienotais reģistrācijas Nr.40003597691, atdot SIA "JM Koks", vienotais reģistrācijas Nr. 40003525689, visus 2015.gada 27.novembra Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas tiesneša lēmuma lietā Nr.3-12/5902 izpildes ietvaros saņemtos naudas līdzekļus faktiskajā apmērā un piedzīt no SIA "Arčers Auto", vienotais reģistrācijas Nr.40003597691 par labu SIA "JM Koks", vienotais reģistrācijas Nr. 40003525689, nepamatoti piedzīto parādu 2295,99 EUR (divi tūkstoši divi simti deviņdesmit pieci *euro*, 99 centi) un sprieduma izpildes izdevumus 561,71 EUR (pieci simti sešdesmit viens *euro*,71 cents).

Piedzīt no SIA "Arčers Auto", vienotais reģistrācijas Nr.40003597691, par labu SIA "JM Koks", vienotais reģistrācijas Nr. 40003525689 valsts nodevu 305,95 EUR (trīs simti pieci *euro*, 95 centi), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR (četri *euro*, 70 centi), izdevumus advokāta atlīdzības samaksai 508,20 EUR (pieci simti astoņi *euro*, 20 centi).

Piedzīt no SIA "Arčers Auto", vienotais reģistrācijas Nr.40003597691, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,71 EUR (trīs *euro*, 71 cents).

Noraidīt SIA "JM Koks", vienotais reģistrācijas Nr. 40003525689, lūgumu piedzīt no SIA "Arčers Auto", vienotais reģistrācijas Nr.40003597691, valsts nodevu 71,14 EUR (septiņdesmit viens *euro*, 14 centi) apmērā par pieteikumu par prasības nodrošināšanu.

Noteikt SIA "JM Koks", vienotais reģistrācijas Nr. 40003525689, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no SIA "Arčers Auto", vienotais reģistrācijas Nr.40003597691, sešus procentus no pamatparāda summas 2857,70 EUR (divi tūkstoši astoņi simti piecdesmit septiņi *euro*, 70 centi), nepārsniedzot tās apmēru.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Jēkabpils rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2017.gada 20.aprīlī.

Tiesnese L.Baltmane-Zepa